

عنوان مقاله:

مدیریت تلفیقی بیماری پاخوره گندم (Take-all) در استان همدان

محل انتشار:

اولین همایش ملی توسعه پایدار کشاورزی با کاربرد الگوی زراعی (سال: 1392)

تعداد صفحات اصل مقاله: 13

نویسنده:

امیر ارجمندیان - عضو هیات علمی مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی همدان

خلاصه مقاله:

بیماری پاخوره گندم (Take-all) یکی از مخرب ترین بیماری های طوقه و ریشه گندم در دنیا و من جمله کشور ایران محسوب می شود. با توجه به خاکی بودن قارچ عامل بیماری (*Gaeumannomyces graminis* var. *tritici*) و نبود ارقام مقاوم به آن، بررسی روش های مختلف کنترل این بیماری از اهمیت زیادی برخوردار است. در تحقیقات انجام گرفته در استان همدان طی بررسی های اولیه در خصوص اهمیت این بیماری مشخص شد که به طور متوسط 5.18 درصد مزارع گندم استان به بیماری پاخوره آلوده هستند و بروز این بیماری در ارقام الوند و نوید بطور متوسط به ترتیب موجب کاهش وزن هزار دانه آن ها به میزان 22 و 20 گرم می گردد که از نظر اقتصادی حائز اهمیت است. در تحقیق انجام شده به منظور بررسی آیش و تناوب با گیاهان غیر میزبان در کاهش شیوع (incidence) و شدت (severity) بیماری پاخوره گندم گیاهان غیرمیزبان و مرسوم کشت در استان شامل چغندر قند، لوبیا، سیب زمینی، کلزا و گشنیز به همراه تیمار آیش در قالب طرح آماری بلوک های کامل تصادفی (CRBD) با سه تکرار در یک مزرعه با آلودگی طبیعی به بیماری پاخوره گندم در روستای امیرآباد توپسرکان با یکدیگر مقایسه شدند. نتایج این بررسی ناشن داد تیمار تناوب با کلزا با داشتن میانگین شدت آلودگی به میزان 1.53، وزن هزار دانه به میزان 39.17 گرم و عملکرد محصول به میزان 5267 کیلوگرم در هکتار نسبت به سایر محصولات برتری دارد. در بررسی تاثیر ضد عفونی گندم با هفت نوع قارچ کش در شیوع و شدت بیماری پاخوره گندم و در نهایت افزایش عملکرد محصول که به مدت 3 سال در قالب طرح آماری بلوک های تصادفی در همان مزرعه به مرحله اجرا درآمد قارچ کش های پروپیکونازول (تیلت) و تربادیمنول (بایتان) از نظر عملکرد، وزن هزار دانه و شدت بیماری نسبت به سایر قارچ کش های مورد بررسی برتری داشتند، اما فاقد تاثیر قطعی در کنترل بیماری بودند. در تحقیق بر روی اثر پنج تاریخ کاشت گندم الوند بر بیماری پاخوره گندم مشخص شد تاریخ های مختلف کاشت از نظر شدت بیماری، وزن هزار دانه و عملکرد با یکدیگر اختلاف معنی دار داشته و تاریخ کاشت اول آذرماه نسبت به سایر تاریخ های کشت دارای کمترین شدت بیماری (1.628)، بالاترین عملکرد (4650 کیلوگرم در هکتار) و بیشترین وزن هزار دانه (37.19 گرم) است.

کلمات کلیدی:

گندم، بیماری، بیماری پاخوره، *Gaeumannomyces graminis* var. *tritici*، کنترل

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/278285>

